

Консолидирани ревидирани финансиски извештаи

Енерџи Деливери Солушнс АД, Скопје и
подружниците

31 Декември 2023

Содржина

	Страна
Извештај на независниот ревизор	
Консолидиран извештај за финансиска состојба	3
Консолидиран извештај за сеопфатна добивка	4
Консолидиран извештај за промени во капиталот	5
Консолидиран извештај за паричните текови	6
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	7

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До содружникот на Енерџи Деливери Солушнс АД Скопје

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи на Енерџи Деливери Солушнс АД Скопје (“Друштвото”) и неговите подружници (“Групацијата”), кои што ги сочинуваат посебниот извештај за финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2023 година и консолидираниот извештај за сеопфатна добивка, консолидираниот извештај за промените на капиталот, консолидираниот извештај на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на консолидираните финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Нашата одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени во Република Северна Македонија и објавени во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали консолидираните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на консолидираните финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на консолидираните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, консолидираните финансиски извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Групацијата на 31 декември 2023 година како и финансиската успешност и паричните текови на Групацијата за годината што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на консолидираниот годишен извештај за работење во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали консолидираниот годишен извештај за работење е конзистентен со консолидираната годишната сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групацијата за годината што завршува на 31 декември 2023 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај за работење се извршени во согласност со MCP 720 прифатен во Република Северна Македонија и објавен во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во консолидираниот годишен извештај за работењето се конзистентни со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групацијата.

Консолидираниот годишен извештај за работење е конзистентен, во сите материјални аспекти, со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групацијата за годината што завршува на 31 декември 2023 година.

Владимир Соколовски
Управител

Мартин Косевски
Овластен ревизор

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје

Скопје, 27 јуни 2024 година

Консолидирани финансиски извештаи
31 Декември 2023

Консолидиран извештај за финансиска состојба

	Белешка	На ден 31 Декември	
		2023	2022
		000 мкд	000 мкд
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	3,832	2,414
Нематеријални средства	6	1,204	3,659
Останати фин. средства	7	3,729	79,020
		8,765	85,093
Тековни средства			
Останати фин. средства	8		
Побарувања од купувачи и останати побарувања	9	973,337	1,154,102
Залихи		12	42
Парични средства и еквиваленти	10	516,044	1,028,027
		1,489,393	2,182,171
Вкупно средства		1,498,158	2,267,264
Капитал и обврски			
Капитал	11		
Акционерски капитал		338,530	338,520
Резерви		21,728	21,692
Акумулирани (загуби)		(2,016,530)	(1,996,381)
Вкупно капитал		(1,656,272)	(1,636,169)
Обврски			
Нетековни обврски			
Обврски за оперативен/фин. лизинг	12	1,955	0
Тековни обврски			
Позајмици со камата	12	611,288	355,090
Обврски кон добавувачи и останати обврски	13	2,541,187	3,548,343
		3,152,475	3,903,433
Вкупно обврски		3,154,430	3,903,433
Вкупно обврски и капитал		1,498,158	2,267,264

Овие консолидирани финансиски извештаи се одобрени од Раководството на Матичното Друштво на 24 Јуни 2024 година.

Милтиадис Бампилис
Управител

Илиас Тсоукалас
Раководител на Финансии

Слободанка Деспотовска
Раководител на сметководство

Консолидирани финансиски извештаи
31 Декември 2023

Консолидиран извештај за сеопфатна добивка

	Белешка	За годината што завршува на 31 Декември	
		2023 000 мкд	2022 000 мкд
Приходи од продажба	14	4,892,240	7,290,911
Останати деловни приходи	15	6,625	1,840
Набавна вредност на испорачана енергија	16	(4,677,695)	(7,568,876)
Услуги за балансирање, тарифи, користење пазар и алоцирање на прекугранични капацитети	17	(114,316)	(183,781)
Трошоци за вработени	18	(42,203)	(43,401)
Депрецијација и амортизација		(3,903)	(4,464)
Останати деловни трошоци	19	(69,309)	(105,105)
Добивка од оперативни активности		(8,561)	(612,876)
Финансиски приходи	20	42,799	53,437
Финансиски (расходи)	20	(53,779)	(85,536)
Финансиски (расходи) / приходи, нето		(10,980)	(32,099)
Загуба пред оданочување		(19,541)	(644,975)
Данок на добивка	21	(523)	(5)
Загуба за годината		(20,064)	(644,980)
Останата сеопфатна добивка за годината		-	-
Загуба за годината		-	-
Добивка расположлива за сопствениците		-	-
Загуба која треба да ја покријат сопствениците		(20,064)	(644,980)

Милица Бампилис
Управител

Илиас Тсоукалас
Раководител на Финанси

Слободанка Деспотовска
Раководител на сметководство

Консолидирани финансиски извештаи
31 Декември 2023

Консолидиран извештај за промени во капиталот

	Оснивачки капитал 000 мкд	Резерви 000 мкд	Акумулиран и (загуби) 000 мкд	Матично Друштво 000 мкд	Вкупно расположли во за сопствениц и на Неконтролн о учесто 000 мкд	Вкупен капитал 000 мкд
На 1 Јануари 2022	339,256	21,656	(1,351,354)	(990,442)	-	(990,442)
Зголемување на акционерски капитал	-	-	-	-	-	-
Курсирање	(736)	36	(47)	(747)	-	(747)
Загуба за годината Останата сеопфатна добивка	-	-	(644,980)	(644,980)	-	(644,980)
На 31 Декември 2022	338,520	21,692	(1,996,381)	(1,636,169)	-	(1,636,169)
На 1 Јануари 2023	338,520	21,692	(1,996,381)	(1,636,169)	-	(1,636,169)
Зголемување на акционерски капитал	-	-	-	-	-	-
Курсирање	10	36	(85)	(39)	-	(39)
Зголемување на акционерски капитал	-	-	-	-	-	-
Загуба за годината Останата сеопфатна добивка	-	-	(20,064)	(20,064)	-	(20,064)
На 31 Декември 2023	338,530	21,728	(2,016,530)	(1,656,272)	-	(1,656,272)

Консолидирани финансиски извештаи
31 Декември 2023

Консолидиран извештај за паричните текови

	За годината што завршува на 31 Декември	
	2023 000 мкд	2022 000 мкд
Оперативни активности		
(Загуба) пред оданочување	(20,064)	(644,975)
<u>Усогласување за:</u>		
Депрецијација и амортизација	3,903	4,464
Оштетување и отпис на побарувања	5,855	8,466
Отпис на обврски	-	-
Приходи од камата	(7,020)	(7,695)
Расход за камата	11,014	46,438
Добивка / (загуба) пред промени во работниот капитал	(6,312)	(593,302)
<i>Промени во работниот капитал:</i>		
Залиха	30	107
Побарувања од купувачи и останати побарувања	250,201	(437,826)
Обврски кон добавувачи и останати обврски	(1,007,156)	1,954,172
	(763,237)	923,151
(Платена) камата	(11,014)	(46,438)
	(774,251)	876,713
Инвестициони активности		
(Одлив) за набавка на недвиж., постројки и опрема	(2,866)	(45)
Приливи од камата	7,020	7,695
	4,154	7,650
Финансиски активности		
Зголемување на акционерски капитал	-	-
Приливи / (одливи) од кредити, нето	258,153	(450,837)
	258,153	(450,837)
Нето промени во парични средства и еквиваленти	(511,944)	433,526
Парични средства и еквиваленти на 01 јануари	1,028,027	595,253
Разлики од преведување на странски валути	(39)	(752)
Парични средства и еквиваленти на 31 декември	516,044	1,028,027

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи

1 Општи информации

Енерџи Деливери Солушнс ЕДС АД, Скопје и подружниците (“Групата”) е со основна дејност тргување (големопродажба и малопродажба) со електрична енергија. Групата ги остварува своите активности на локалниот и регионалните пазари.

Крајниот сопственик на Групата е PPC S.A. – странско правно лице инкорпорирано во Република Грција. Во текот на 2018 година, PPC S.A. го откупи 100% од учеството во капиталот на Матичното Друштво на Групата - Енерџи Деливери Солушнс ЕДС АД, Скопје.

Енерџи Деливери Солушнс ЕДС АД, Скопје (“Матичното Друштво”) е друштво со ограничена одговорност инкорпорирано во Република Северна Македонија. Адресата на регистрираното седиште е следна: Столтенбергова бр.4 згр. 1-Б5-1 1/кат СУ бр4 1000 Скопје, Република Северна Македонија.

Матичното Друштво е основано во 2012 година со примарна дејност трговија со електрична енергија. Со состојба на 31 декември 2023, Матичното Друштво вработува 31 лица (2022: 36 лица).

Овие консолидирани финансиски извештаи ги вклучуваат финансиските извештаи на Матичното Друштво и финансиските извештаи на неговите подружници (“Групата”) кои се целосно контролирани од страна на Матичното Друштво. Контролата е постигната низ моќта на Матичното Друштво да ги управува финансиските и деловните политики на своите подружници со цел да обезбеди идни користи од нивните активности. Следната табела ги прикажува консолидираните подружници и учеството на Матичното Друштво во нивниот капитал:

	%	Земја на	Валута	31 декември 2023		31 декември 2022	
				учество	основање	Износ во валута	Износ во валута
EDS International Slovakia	100.00	Словачка	ЕУР	250,000	15,374	250,000	15,373
EDS International KS Kosovo	100.00	Косово	ЕУР	1,000	61	1,000	61
Energy Delivery Solutions Beograd	100.00	Србија	РСД	1,220,000	608	1,220,089	639
					16,043		16,073

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие консолидирани финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основи за подготовка

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 28/2004 ... 215/2021) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Консолидираните финансиски извештаи се подготвени според концептот на историска вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка. Подготовката на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди бара употреба на одредени критични сметководствени проценки, подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност се обелоденети во Белешка 3.

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 и 2022. Известувачка и функционална валута е Македонски Денар (МКД или Денар). Тековните и споредбените податоци прикажани во овие консолидирани финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1.1 Континуитет во работењето

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за континуитет на работењето. Консолидираните финансиски извештаи не содржат корекции и рекласификации кои би биле потребни во случај оваа претпоставка да не е валидна.

Раководството смета дека примената на претпоставката за континуитет на работењето при подготовката на овие консолидирани финансиски извештаи е соодветна во околноста. Раководството смета дека акумулираните загуби и негативниот капитал ќе биде надоместен преку идни профити со зголемување на обемот на продажби и учество на пазарот во светло на очекуваната либерализација на пазарот на електрична енергија. Раководството и сопствениците ги превземаат сите потребни активности за поддршка на одржливоста и растот на Матичното Друштво и Групата. Крајниот сопственик – РРС S.A. нема планови да ги прекине или значајно промени сите или дел од оперативните активности на ЕДС Групата, и ќе пружи финансиска и останата помош доколку е потребно, за да може Матичното Друштво и Групата да продолжат со своите оперативни активности и да ги исполнат своите финансиски обврски кога доспеваат.

Групата оствари нето загуба во износ од 20,064 илјади денари за годината што завршува на 31 декември 2023 година, додека на истиот ден тековните обврски на Групата се поголеми од тековните средства за 1.663.082 илјади денари и има негативен капитал во износ од 1,656,272 илјади денари.

На 31 декември 2023 Групата има краткорочни обврски по основ на заеми во износ од 611,288 илјади денари.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)

Способноста на Друштвото да ги подмирува своите обврски зависи од континуираната поддршка од матичното Друштво. Матичното друштво врз основа на неговото писмо од март 2024 година потврди дека има намера да продолжи да ги поддржува активностите на Друштвото и дека ќе даде финансиска и останата поддршка на активностите на Друштвото.

Земајќи ги предвид сите овие факти, менаџментот има заклучено дека користење на принципот на континуитет како основа за подготовка на консолидираните финансиски извештаи е соодветно со оглед на тоа што се очекува Друштвото, со постојана поддршка од Матичното Друштво, да биде способно да ги искористи своите средства и да ги исплати своите обврски, во вообичаениот тек на работење, без притоа да мора да прекине со работење или да се ликвидира во блиска иднина.

2.2. Консолидација

Подружници

Финансиските извештаи на подружниците се вклучени во консолидираните финансиски извештаи од датумот на пренесување на контролата до датумот на престанокот на истата. Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вишокот на трошокот на стекнувањето над неговата објективна вредност претставува гудвил.

Интеркомпаниските трансакции, салда и нереализирани добивки од трансакциите помеѓу деловните субјекти се елиминирани. Нереализираните загуби се елиминирани исто така, освен во случај кога трошокот не може да биде надоместен.

2.3. Трансакции во странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден девизен курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари (Денари) по официјалниот среден курс на Народна Банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики се прикажани во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка како финансиски приходи или расходи за пресметковниот период. Средните девизни курсеви применети за прикажување на позициите во Извештај за финансиската состојба деноминирани во странска валута се следните:

	31 декември 2023	31 декември 2022
1 ЕУР	61.495 Денар	61.4932 Денар
1 РСД	0.5248 Денар	0.5241 Денар

2.4. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна вредност или по претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите, постројките и опремата, се капитализираат, за време на периодот кој е

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)

потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Групата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Консолидираниот извештај за сеопфатната добивка во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Опрема и моторни возила	4-5 години
Вложувања во објекти под закуп	10 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат, и доколку е потребно се корелираат на секој датум на Извештајот за финансиска состојба. Кога евидентираните износи на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износи. Разликите се вклучени во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.5. Нематеријални средства

Нематеријални средства стекнати од страна на Групата, со дефиниран век на употреба, се мерат според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и загуби од оштетување, доколку постојат.

Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Групата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Сите останати трошоци се признаваат во добивки или загуби во периодот кога настануваат.

Амортизацијата на нематеријалните средства се алоцира за време на најдобро проценетиот век на употреба на средството.

2.6. Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства, се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираните износи на средствата не може да се поврати. Секогаш кога евидентираните износи на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивно отуѓување на крајот на употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.7. Финансиски средства

Групата ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства кои се чуваат до доспевање, кредити и побарувања и финансиски средства расположливи за продажба. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства Групата нема класифицирано средства во оваа категорија со состојба на 31 декември 2023 и 2022.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства чувани до доспевање се не-деривативни финансиски средства со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Групата има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Групата нема класифицирано средства во оваа категорија со состојба на 31 декември 2023 и 2022.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на известување. Кредитите и побарувањата на Групата на датумот на известување се состојат од побарувања од купувачи, побарувања за дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Почетно признавање и мерење на финансиски средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Групата има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Групата ги пренела значително сите ризици и користи од сопственоста.

Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка како останати нето добивки/загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди од финансиските средства преку добивки и загуби се признаваат во

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)

консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Групата има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во консолидираниот Извештај на сеопфатната добивка како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Групата има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Оштетувања на финансиски средства***а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност***

На секој датум на консолидираниот Извештај за финансиската состојба, Групата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува и износот на загубата истовремено се признава во консолидираниот Извештај на сеопфатната добивка.

Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Групата може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во консолидираниот Извештај на сеопфатната добивка.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на консолидираниот Извештај за финансиска состојба, Групата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Групата ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)

загубата поради оштетување претходно признаена како добивка или загуба – се отстранува од капиталот и се признава во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка.

Загубите поради оштетување признаени во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка за вложувањата во инструменти на капиталот не се корегираат преку консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во консолидираниот Извештај на сеопфатната добивка.

2.8. Пребивање на финансиските средства и обврски

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Консолидираниот Извештај за финансиската состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.9. Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Ситниот инвентар, амбалажата и автогумите се отпишуваат со метода на калкулативен отпис од 50% или 100% отпис при предавање во употреба.

2.10. Побарувања од купувачи

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени услуги во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, намалено за резервација поради оштетување. Резервирање поради оштетување се признава кога постои објективен доказ дека ентитетот нема да може да ги наплати сите доспееани побарувања според нивните оригинални услови на плаќање.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство.

Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството е намалено со признавање на поврзаните загуби преку сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот консолидиран Извештај за сеопфатната добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка.

2.11. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци.

2.12. Капитал, резерви и акумулирани добивки / (загуби)

а) Оснивачки капитал

Оснивачкиот капитал ја претставува готовината вложена од страна на оснивачите на Групата.

(б) Резерви

Резервите, кои се состојат од, задолжителни резерви и останати резерви, се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на Раководството на Групата.

(в) Акумулирани добивки/загуби

Акумулираните добивки/загуби ги вклучуваат задржаните добивки/загуби од тековниот и претходните периоди.

2.13. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Групата на датумите на известување се класифицирани во категоријата финансиски обврски по амортизирана набавна вредност и се состојат од позајмици со камата и обврски спрема добавувачи и останати обврски.

Обврски кон добавувачи и други обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски.

Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето.

Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Групата има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на консолидираниот Извештај за финансиската состојба.

2.14. Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

2.15. Наем

Групата признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Групата како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Групата суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Наем плаќањата се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Групата ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот.

Групата нема класифицирани средства во оваа категорија. Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Групата како закуподавач

Наемот каде Групата како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во консолидираниот Извештај за финансиската состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки/загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.16. Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка согласно законската регулатива претставува добивката пред оданочување утврдена во Консолидираниот Извештајот за сеопфатна добивка, корегирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот или останатата сеопфатна добивка, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот или во останатата сеопфатна добивка соодветно.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2023 и 2022, Групата нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.17. Надомести за вработени**Придонеси за пензиско осигурување**

Групата има пензиски планови согласно законската регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат согласно законската регулатива. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Обврски при пензионирање на вработените

Групата, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето согласно законската регулатива. Групата нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за консолидираните финансиски извештаи.

2.18. Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Консолидираниот Извештај за финансиската состојба.

2.19. Резервирања

Резервирање се признава кога Групата има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

2.20. Признавање на приходи и расходи

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместокот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Групата, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Групата.

Приходи од продажба**Продажба на енергија**

Продажба на енергија се признава кога енергијата е испорачана до купувачот, а купувачот ја прифатил енергијата и наплатата на поврзаните побарувања се разумно обезбедени.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Финансиски приходи и расходи

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата. Финансиските расходи се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Групата учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Групата ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.21. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на акционерите на Групата е евидентирана како обврска во консолидираните финансиски извештаи во периодот кога тие се одобрени од Раководството на Групата.

2.22. Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во консолидираните финансиски извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во консолидираните финансиски извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.23. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Групата со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.24. Настани по датумот на известување

Настаните по завршетокот на годината кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на известување (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во консолидираните финансиски извештаи. Настаните по завршетокот на годината за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Групата се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризиците поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Групата се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Групата.

3.2 Кредитен ризик

Групата нема значителна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и региони. Групата има политики со цел да се осигура дека продажбата на производи и услуги се врши на клиенти со соодветна кредитна историја. Групата има политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти. Максималната изложеност на Групата на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датата на консолидираниот Извештај на финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	2023 (000 мкд)	2022 (000 мкд)
Класи на фин. средства - евидентирани вредност		
<u>Кредити и побарувања</u>		
Останати финансиски средства	3,729	79,020
Побарувања од купувачи, нето	635,827	903,106
Парични средства и еквиваленти	516,044	1,028,027
	1,155,600	2,010,153

3.3 Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Групата, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии. Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Групата.

	2023		2022	
	Тековни (до12 мес.) (000 мкд)	Нетековни (000 мкд)	Тековни (до12 мес.) (000 мкд)	Нетековни (000 мкд)
Позајмици	611,288	-	355,090	-
Обврски спрема добавувачи	2,246,460	-	3,359,020	-
	2,857,748	-	3,714,110	-

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

3.4 Пазарни ризици

Ризик од курсни разлики

Групата има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложена на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото и Динарот. Групата не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Групата деноминирани во странски валути е како што следи:

	2023		2022	
	средства		обврски	
	(000 МКД)	(000 МКД)	(000 МКД)	(000 МКД)
ЕУР	393,859	425,494	2,499,875	3,286,092
РСД	6,164	351	299	59
	400,023	425,845	2,500,174	3,286,151

Анализа на сензитивноста на странски валути

	%	2023	Добивка или
			загуба
			(000 МКД)
			2022
ЕУР	1%	(21,002)	(28,606)
РСД	5%	293	15

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 1% или 5% соодветно. Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 1% или +/- 5%.

Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност

Групата е изложена на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и готовински текови. Раководството ја следи состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат обратен ефект врз успешноста во финансирањето на Групата.

	31 Декември 2023			31 Декември 2022		
	Без камата	Каматосани		Без камата	Каматосани	
		Фиксна	Промен.		Фиксна	Промен.
Финансиски средства						
Останати финансиски сред.	3,729	-	-	79,020	-	-
Побарув. од купувачи	635,827	-	-	903,106	-	-
Парич. сва и еквиваленти	516,044	-	-	1,028,027	-	-
	1,155,600	-	-	2,010,153	-	-
Обврски						
Обврски спрема добавувачи	2,246,460	-	-	3,359,020	-	-
Позајмици со камата	-	-	611,288	-	-	355,090
	2,246,460	-	611,288	3,359,020	-	355,090
Нето изложеност	(2,246,460)	-	(611,288)	(1,348,867)	-	(355,090)
Анализа на сензитивноста						
Промена + 2%	-	-	(12,226)	-	-	(7,101)
Промена - 2%	-	-	12,226	-	-	7,101

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

3.4 Ризик при управување со капитал

Целите на Групата при управување со капиталот се овозможување на Групата да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за акционерите и бенфицини за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот за намалување на трошокот на капиталот.

Показател на задолженост

Изворите на финансирање на Групата се состојат од позајмици, понатаму парични средства и парични еквиваленти како и главнината, која се состои од уплатен капитал и резерви. Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по позајмици се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти. Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2023	31 Декември 2022
Позајмици со камата	611,288	355,090
Парични средства и еквиваленти	(516,043)	(1,028,027)
Нето обврски	95,245	(672,937)
Капитал	(1,656,272)	(1,636,169)
Нето задолженост	1,751,517	963,232

3.5 Проценка на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.5.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Финансиските средства се измерени според објективната вредност во Консолидираниот Извештај за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства и тоа:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Со состојба на 31 Декември 2023 и 2022 година, Групата не располага со финансиски средства расположливи за продажба.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

3.5.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Сметководствената и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Консолидираниот извештај за финансиската состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2023	2022	2023	2022
Средства				
Останати финансиски средства	3,729	79,020	3,729	79,020
Побарувања од купувачи, нето	635,827	903,106	635,827	903,106
Парични средства и еквиваленти	516,044	1,028,027	516,044	1,028,027
Вкупни средства	1,155,600	2,010,153	1,155,600	2,010,153
Обврски				
Позајмици со камата	611,288	355,090	611,288	355,090
Обврски спрема добавувачи	2,246,460	3,359,020	2,246,460	3,359,020
Вкупни обврски	2,857,748	3,714,110	2,857,748	3,714,110

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради краткорочната доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите и обврските по кредити соодветствува на нивната објективна вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Групата, опишани во Белешка 2 кон овие консолидирани финансиски извештаи, од Раководството на Групата се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Оштетување на побарувања од купувачи

Оштетување на побарувањата од купувачи се пресметува врз основа на проценетите загуби како резултат на неможноста на купувачите да ги подмират своите обврски.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Употребниот век на средствата кои се амортизираат и нивната амортизација постојано се ревидираат согласно законската регулатива. Определениот употребен век на средствата на датумот на известување ја претставува очекуваната корисност на средството. Книговодствената вредност на овие средства е анализирана во Белешка 5 и Белешка 6

5 Недвижности, постројки и опрема

	Опрема	Возила	Вложувања во средства земени под закуп	Вкупно
На 1 Јануари 2022				
Набавна вредност	7,723	4,204	3,068	14,995
Акумулирана амортизација	(5,928)	(3,108)	(1,492)	(10,528)
Нето сегашна вредност	1,795	1,096	1,576	4,467
Промени во текот на 2022				
Почетна нето сегашна вредност	1,795	1,096	1,576	4,467
Набавки	352	-	(3,067)	(2,715)
(Амортизација) за годината	(737)	(671)	(78)	(1,486)
Намалување на амортизација	581	-	1,569	2,150
Крајна нето сегашна вредност	1,991	425	0	2,416
На 31 Декември 2022				
Набавна вредност	8,075	4,204	0	12,280
Акумулирана амортизација	(6,084)	(3,779)	0	(9,864)
Нето сегашна вредност	1,991	425	0	2,416
Промени во текот на 2023				
Почетна нето сегашна вредност	1,991	425	-	2,416
Намалување на набавки	(1,258)	-	-	(1,258)
Набавки	-	-	2,436	2,436
(Амортизација) за годината	(723)	(282)	-	(1,005)
Намалување на амортизација	1,243	-	-	1,243
Крајна нето сегашна вредност	1,253	143	2,436	3,832

Залог врз недвижности, постројки и опрема

На 31 Декември 2023, Групата нема залог врз своите недвижности, постројки и опрема.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што заврши на 31 Декември 2023
(сите износи се изразени во илјади денари, доколку не е поинаку наведено)

6 Нематеријални средства

	Лиценциран софтвер	Концесии	Нематеријални средства во подготовка	Вкупно
На 1 Јануари 2022				
Набавна вредност	21,008	-	-	21,008
Акумулирана амортизација	(14,983)	-	-	(14,983)
Нето сегашна вредност	6,025	-	-	6,025
Промени во текот на 2022				
Почетна нето сегашна вредност	6,025	-	-	6,025
Набавки	612	-	-	612
(Амортизација) за годината	(2,978)	-	-	(2,978)
(Амортизација) за годината	-	-	-	-
Усогласувања	-	-	-	-
Преведувања на странски валути	-	-	-	-
Крајна нето сегашна вредност	3,659	-	-	3,659
Набавна вредност	21,620	-	-	21,620
Акумулирана амортизација	(17,961)	-	-	(17,961)
Нето сегашна вредност	3,659	-	-	3,659
Промени во текот на 2023				
Почетна нето сегашна вредност	3,659	-	-	3,659
Набавки	-	-	443	443
(Амортизација) за годината	(2,898)	-	-	(2,898)
Усогласувања	-	-	-	-
Крајна нето сегашна вредност	761	-	443	1,204
На 31 Декември 2023				
Набавна вредност	21,620	-	443	22,063
Акумулирана амортизација	(20,859)	-	-	(20,859)
Нето сегашна вредност	761	-	443	1,204

7 Финансиски инструменти по категории

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Групата признаени на датумот на известувањето можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	2023	2022
Средства		
Кредити и побарувања		
Останати финансиски средства	3,730	79,020
Побарувања од купувачи, нето	635,827	903,134
Парични средства и еквиваленти	516,044	1,028,027
	1,155,601	2,010,181
Обврски		
Останати финансиски обврски по аморт. наб. вред		
Позајмици	611,288	355,090
Обврски кон добавувачи	2,246,460	3,408,236
	2,857,748	3,763,326

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што заврши на 31 Декември 2023
(сите износи се изразени во илјади денари, доколку не е поинаку наведено)

8 Останати финансиски средства

	2023	2022
Депозити во банка		
Депозити за издадени гаранции		
Останати финансиски побарувања	3,730	79,020
	3,730	79,020
Од кои:		
Краткорочни финансиски побарувања		
Долгорочни финансиски побарувања	3,730	79,020
	3,730	79,020

9 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2023	2022
Побарувања од купувачи		
Купувачи – неповрзани со Групата	1,203,881	1,510,501
Поврзани субјекти	62,804	13,541
	1,266,685	1,524,042
Намалено за: резервирања за оштетување	(630,858)	(620,936)
	635,827	903,106
Останати побарувања		
Дадени аванси на добавувачи	115,406	221,606
Дадени аванси на поврзани субјекти	210,017	
Однапред платени трошоци	5,669	23,093
Побарувања за даноци	6,294	6,268
Побарувања од вработени	1	1
Останати побарувања	123	
	337,510	250,968
	973,337	1,154,102

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

На 31 Декември 2022	Недоспеани	Доспеани		Вкупно
		неоштетени	Оштетени	
Набавна вредност	611,435	291,671	620,936	1,524,042
Резервација поради оштетување	-	-	(620,936)	(620,936)
Нето сегашна вредност	611,435	291,671	-	903,106

На 31 Декември 2023	Недоспеани	Доспеани		Вкупно
		неоштетени	Оштетени	
Набавна вредност	384,669	251,158	630,858	1,266,685
Резервација поради оштетување	-	-	(630,858)	(630,858)
Нето сегашна вредност	384,669	251,158	-	635,827

Старосната структура на доспеаните неоштетени побарувања од купувачите на 31 Декември 2023 и 2022 е како што следи:

	2023	2022
Од 1 - 3 месеци	46,945	193,422
Од 3 - 4 месеци	1,400	39,700
Од 4 - 12 месеци	3,789	54,548
Над 1 година	199,024	4,001
	251,158	291,671

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што заврши на 31 Декември 2023
(сите износи се изразени во илјади денари, доколку не е поинаку наведено)

10 Парични средства и еквиваленти

	2023	2022
Тековни сметки во банки	516,043	1,028,026
Готовина во благајна	1	1
Останати парични средства		
	516,044	1,028,027

11 Капитал

Оснивачки капитал

Структурата на оснивачкиот капитал на Групата е како што следи:

	2023 Износ	2023 %	2022 Износ	2022 %
PPC S.A Greece	338,530	100%	338,520	100%
	338,530	100%	338,520	100%

Резерви

Резервите, кои со состојба на 31 декември 2023 изнесуваат 21,728 илјади Денари (2022: 21,692 илјади Денари) се состојат од задолжителни законски и останати резерви (вклучително резерви од превод на валути). Тие се создадени во текот на периодите врз основа на распределба на акумулираните добивки согласно законската регулатива и одлуките на Раководството на Групата.

12 Позајмици

	2023	2022
Обврски по финансиски лизинг	2,465	409
	2,465	409
Краткорочен дел на финанс.лизинг	(510)	(409)
Долгорочни Обврски за фин/оперативен лизинг	1,955	-
	2023	2022
Краткорочни позајмици со гаранција од домашни банки		
Кредити со варијабилна и фиксна каматна стапка	610,778	354,682
Краткорочен дел на финанс.лизинг	510	408
	611,288	355,090

Отплатата на банкарските позајмици е обезбедена со корпоративна гаранција издадена од сопственикот на Матичното Друштво - PPC S.A Greece, како и бланко меници издадени од Матичното Друштво.

Обврските за финансиски лизинг на 31 Декември 2023 и 2022 се однесуваат на набавка на возило. Идни плаќања по финансиски лизинг:

	2023	2022
до 1 година	510	409
од 1 до 2 години	510	-
од 2 до 3 години	510	-
од 3 до 4 години	510	-
над 4 години	425	-
	2,465	409

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што заврши на 31 Декември 2023
(сите износи се изразени во илјади денари, доколку не е поинаку наведено)

13 Обврски кон добавувачи и останати обврски

	2023	2022
Обврски кон добавувачи		
Добавувачи – неповрзани со Групата	37,115	87,394
Поврзани субјекти	2,209,345	3,271,626
	2,246,460	3,359,020
Останати обврски		
Обврски за плати и придонеси кон вработени	140	1,133
Примени аванси од купувачи	8,763	55,126
Примени аванси од сопственикот на Групата	-	49,216
Обврски за гаранции од ППЦ СА	16,234	16,234
Пресметани трошоци	238,043	13,231
Даночни обврски	30,479	53,640
Останати обврски	1,068	743
	294,727	189,323
	2,541,187	3,548,343

14 Приходи од продажба

	2023	2022
Продажба на електрична енергија, усл.на балансирање и користење на пазар	4,892,240	7,290,911
	4,892,240	7,290,911

15 Останати деловни приходи

	2023	2022
Наплатени отпишани побарувања	6,454	0
Приходи од отпис на обврски	138	827
Останато	33	1,013
	6,625	1,840

16 Набавна вредност на испорачана енергија

	2023	2022
Набавна вредност на испорачана енергија	4,677,695	7,568,876
	4,677,695	7,568,876

17 Услуги за балансирање, тарифи, користење пазар и алоцирање на прекугранични капацитети

	2023	2022
Надомест на прекуграничниот капацитет, тарифи користење на пазарот	103,322	157,085
Надомест за балансирање	10,994	26,696
Вкупно	114,316	183,781

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што заврши на 31 Декември 2023
(сите износи се изразени во илјади денари, доколку не е поинаку наведено)

18 Трошоци за вработени

	2023	2022
Бруто плати	41,583	42,929
Останати со закон утврдени надоместоци	620	472
	42,203	43,401

19 Останати деловни трошоци

	2023	2022
Останати деловни трошоци	63,454	96,639
Резервација поради оштетување и отписи на побарувања	5,855	8,466
	69,309	105,105

20 Финансиски приходи и расходи

	2023	2022
Приходи		
Приходи од камата	7,020	7,695
Позитивни курсни разлики	35,779	45,742
	42,799	53,437
Расходи		
Расходи за камата	(11,014)	(40,764)
Негативни курсни разлики	(40,956)	(39,097)
Останати финансиски расходи	-	(1)
Трошоци за гаранции од ППЦ СА	(1,809)	(5,674)
	(53,779)	(85,536)
Финансиски (расходи), нето	(10,980)	(32,099)

21 Данок на добивка

Усогласувањето на вкупниот даночен трошок со добивката според консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка за 2023 и 2022 е како што следи:

	2023	2022
Добивка пред оданочување	(19,541)	(644,975)
Усогласување за:		
Неодбитни трошоци за даночни цели		94,118
Даночен кредит		
Даночна основица		
Даночна стапка		
Тековен даночен трошок		
Консолидациско усогласување		
Намалување на данок на добивка	-	5
Данок на добивка	523	-
Ефективна даночна стапка		

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што заврши на 31 Декември 2023
(сите износи се изразени во илјади денари, доколку не е поинаку наведено)

22 Трансакции со поврзани субјекти

Групата има интеркомпаниски. Овие трансакции се извршени во согласност со тековните пазарни услови, цени и каматни стапки. Следната табела ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2023 и 31 декември 2022 година.

За периодот што заврши на 31 Декември 2023:

	Побарувања	Дадени аванси	Обврски	Примени аванси и гаранции	Приходи	Трошоци за набавка на електрична енергија и останати трошоци
Сопственик						
Public Power Corporation S.A	60,909	210,099	2,209,345	20,399	1,068,768	1,916,647

За годината што заврши на 31 Декември 2022:

	Побарувања	Дадени аванси	Обврски	Примени аванси и гаранции	Приходи	Трошоци за набавка на електрична енергија и останати трошоци
Сопственик						
Public Power Corporation S.A	13,541	-	3,271,624	69,615	104,860	2,549,514

23 Неизвесни и превземени обврски

Судски спорови

На 31 Декември 2023 година има вкупно осум судски спорови на вкупен износ од 34.187.422 денари за кои се очекува да завршат во корист на Друштвото. Соодветно, на датумот на овие консолидирани финансиски извештаи, не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Друштвата на Групата редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на потенцијални спорови.

Заложени средства

На 31 Декември 2023 година, Друштвата во Групата немаат заложени недвижности, постројки и опрема како обезбедување за враќање на позајмици од домашни финансиски институции. Друштвата во Групата имаат одредени побарувања од купувачи кои се заложени како обезбедување на кредитни линии од банки.

Како обезбедување за враќање на позајмици од ХАЛК БАНКА заложени се побарувањата по договорите наведени во табелата

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 За годината што заврши на 31 Декември 2023
 (сите износи се изразени во илјади денари, доколку не е поинаку наведено)

Заложени договори ЕДС - ХАЛК БАНКА		
Фирма	Договор бр.	Датум
ИГМ -ТРЕЈД ДОО КАВАДАРЦИ	03-468/P-22	16.06.2022
МЕРМЕРЕН КОМБИНАТ АД ПРИЛЕП	03-579/P-22	06.07.2022

Даночни обврски

До денот на издавање на овие консолидирани финансиски извештаи, консолидираните финансиските извештаи на Друштвото и неговата даночна евиденција за годините што завршија на 31 Декември 2023 – 31 Декември 2017 не биле предмет на даночна контрола од локални даночни инспекции. Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото се предмет на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и како резултат на овие контроли може да се појави дополнителна даночна обврска. Врз основа на проценката на Раководството на денот на овие финансиски извештаи не постојат услови за дополнителни потенцијални обврски по тој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во консолидираните финансиските извештаи на 31.12.2023.

21. Настани по периодот на известување

По 31 декември 2023 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие консолидирани финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие консолидирани финансиски извештаи.

Група Енерџи Деливери Солушнс ЕДС АД, Скопје и подружници

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО ЗА 2023 ГОДИНА

Енерџи Деливери Солушнс ЕДС АД, Скопје и подружниците (во понатамошниот текст ЕДС Група) е деловна групација чија примарна дејност е трговија со електрична енергија на домашниот и регионалните пазари. Со состојба на ден 31 декември 2023, Групата ја сочинуваат:

- Енерџи Деливери Солушнс ЕДС АД, Скопје – Матично друштво
- Енерџи Деливери Солушнс, Доо, Белград, Србија - подружница
- ЕДС Интернационал СК, с.р.о. Братислава, Словачка – подружница
- ЕДС Интернационал КС, Косово – подружница

Матичното друштво - Енерџи Деливери Солушнс ЕДС АД, Скопје (ЕДС) е единствен сопственик на погоренаведените подружници.

Краен сопственик на Групата е РРС S.A. – странско правно лице регистрирано во Република Грција, кое во текот на 2018 година, стекна 100% учеството во капиталот на Матичното друштво - ЕДС. Во текот на 2019 година, РРС S.A. го зголеми износот на својот капитал со дополнителна уплата на парични средства во износ од 1,800,000 Еур. Во текот на 2021 година, РРС S.A. го зголеми износот на својот капитал со дополнителна уплата на парични средства во износ од 3,700,000 Еур, при што се изврши зголемување на основачкиот влог на Друштвото за 3.700.000,00 Еур.

Во текот на 2019 година, Матичното Друштво изврши статусна промена од друштво со ограничена одговорност во Акционерско Друштво. Статусната промена е извршена со пресечен датум 30 септември 2019. Уписот на статусната промена во Централниот Регистер е извршена со датум 16 јануари 2020 година.

Матичното друштво - ЕДС е основано во текот на 2012 година. ЕДС е водечка компанија од областа на трговија со електрична енергија на домашниот пазар на квалификувани потрошувачи. Друштвото има развиена мрежа за снабдување со електрична енергија и искуство во набавка на струја на слободен пазар.

Членките на ЕДС Групата поседуваат лиценци издадени од регулаторни тела за трговија и снабдување со електрична енергија до крајни корисници. EDS International Slovakia е членка на Унгарската берза за електрична енергија (HUPX).

Со состојба на 31 декември 2023 година, Матичното Друштво на Групата вработува 31 лица (2022: 36 лица).

Остварени деловни резултати во 2023 година

Деловните активности на Матичното друштво и Групата во текот на 2023 година се одвиваа во сложено деловно опкружување и конкуренција. Групата оствари загуба од работењето за деловната 2023 година во износ од 20,064 илјади денари (2022: загуба 644,980 илјади денари).

Приходи од работењето

Вкупните остварени приходи за 2023 година изнесуваат 4,941,664 илјади денари (2022: 7,346,188 илјади денари) Од нив 99 % претставуваат приходи од продажба на електрична енергија (2022: 99.24 %).

Остварените приходи од продажба во 2023 година изнесуваат 4,892,240 илјади денари (2022: 7,290,911 илјади денари). Најголемиот дел од продажбата (76.28 %) е остварен на домашниот пазар во износ од 3,769,734 илјади денари (2022: 6,176,594 илјади денари).

Расходи од работењето

Вкупните расходи од работењето на Друштвото во 2023 година изнесуваат 4,961,205 илјади денари (2022: 7,991,163 илјади денари).

Најзначајна ставка во структурата на расходите на Групата е набавната вредност на продадената електрична енергија, која за 2023 година изнесува 4,677,695 илјади денари (2022: 7,568,876 илјади денари). Истата учествува со 94.29 % во вкупните расходи за 2023 година (2022: 94.72 %).

Трошоците за услуги за балансирање, тарифи, користење пазар и алоцирање на прекугранични капацитети изнесуваат 114,316 илјади денари (2022: 183,781 илјади денари). Истите учествуваат со 2.30 % во структурата на вкупните расходи на Групата за 2023 година (2022: 2.30 %).

Финансиските расходи на Групата изнесуваат 53,779 илјади денари (2022: 85,536 илјади денари) и учествуваат со 1.09 % во вкупните расходи за 2023 година (2022: 1,07 %). Најголемиот дел на финансиските расходи претставуваат расходите по камати во износ 11,014 илјади денари или 20.48 % од вкупните финансиски расходи (2022: 40,764 илјади денари или 47.66 % од финансиските расходи).

Трошоците за вработените изнесуваат 42,203 илјади денари (2022: 43,401 илјади денари).

Вкупниот трошок за амортизација изнесува 3,903 илјади денари (2022: 4,464 илјади денари).

Останатите деловни трошоци изнесуваат 69,309 илјади денари (2022: 105,105 илјади денари). Истите вклучуваат резервации и отпис на ненаплатливи побарувања во износ од 5,855 илјади денари.

Управител
Милтиадис Бампилис

Илиас Тсоукалас
Раководител на Финансии

Слободанка Деспотовска
Раководител на сметководство

ЕМБС: 06822380

Целосно име: Друштво за трговија и услуги ЕНЕРЏИ ДЕЛИВЕРИ СОЛУШНС

АД Скопје

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Консолидирана годишна сметка

Тип на документ: Консолидирана годишна сметка

Година : 2023

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А.НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	8.765.427,00			85.093.425,00
2	-- I.НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	1.204.010,00			3.658.814,00
4	-- Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	760.713,00			3.658.814,00
7	-- Нематеријални средства во подготовка	443.297,00			
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	3.831.603,00			2.414.164,00
14	-- Транспортни средства	141.229,00			423.702,00
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	1.253.840,00			1.990.462,00
17	-- Аванси за набавка на материјални средства	482.040,00			
19	-- Останати материјални средства	1.954.494,00			
21	-- IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	3.729.814,00			79.020.447,00
30	-- Останати долгорочни финансиски средства	3.729.814,00			79.020.447,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	1.483.723.976,00			2.159.077.832,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	12.380,00			42.130,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	12.380,00			42.130,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	967.667.444,00			1.131.008.649,00
46	-- Побарувања од поврзани друштва	270.986.192,00			13.541.492,00
47	-- Побарувања од купувачи	574.858.192,00			889.592.966,00
48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	115.406.088,00			221.605.973,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	6.293.421,00			6.267.667,00
50	-- Побарувања од вработените	551,00			551,00
51	-- Останати краткорочни побарувања	123.000,00			
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	516.044.152,00			1.028.027.053,00

60	-- Парични средства	516.044.152,00		1.028.027.053,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	5.669.123,00		23.093.109,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	1.498.158.526,00		2.267.264.366,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	-1.656.271.512,00		-1.636.168.648,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	338.530.000,00		338.551.352,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	21.727.909,00		21.660.931,00
72	-- Законски резерви	212.298,00		177.385,00
74	-- Останати резерви	21.515.611,00		21.483.546,00
75	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	48.776.674,00		
76	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	2.045.242.589,00		1.351.401.125,00
78	-- X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	20.063.506,00		644.979.806,00
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	2.916.386.969,00		3.890.202.099,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	1.954.494,00		
90	-- Обврски по заеми и кредити	1.954.494,00		
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	2.914.432.475,00		3.890.202.099,00
96	-- Обврски спрема поврзани друштва	2.209.344.728,00		3.320.840.554,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	37.115.252,00		87.394.058,00
98	-- Обврски за аванси, депозити и кауции	8.762.769,00		55.126.307,00
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	45.045,00		422.184,00
100	-- Обврски кон вработените	95.342,00		711.407,00
101	-- Тековни даночни обврски	30.478.511,00		53.640.701,00
102	-- Краткорочни резервирања за ризици и трошоци	1.068.799,00		742.763,00
103	-- Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	20.399.661,00		20.399.064,00
104	-- Обврски по заеми и кредити	607.122.368,00		350.925.061,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	238.043.069,00		13.230.915,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	1.498.158.526,00		2.267.264.366,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	4.898.864.875,00			7.292.751.374,00
202	-- Приходи од продажба	4.892.239.893,00			7.290.910.818,00
203	-- Останати приходи	6.624.982,00			1.840.556,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	4.907.425.546,00			7.905.626.972,00
208	-- Трошоци за суровини и други материјали	1.176.121,00			1.554.692,00
209	-- Набавна вредност на продадените стоки	4.677.694.727,00			7.568.876.436,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	129.077.711,00			195.841.678,00
212	-- Останати трошоци од работењето	47.501.199,00			81.287.382,00

213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	42.203.217,00		43.400.592,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	28.190.894,00		28.898.482,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	2.923.564,00		3.061.212,00
216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	10.468.898,00		10.968.508,00
217	-- Останати трошоци за вработените	619.861,00		472.390,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	3.903.196,00		4.463.761,00
219	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	14.003,00		1.736.452,00
220	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековните средства	5.855.372,00		8.465.979,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	42.798.707,00		53.437.450,00
230	-- Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	7.019.596,00		7.695.254,00
231	-- Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	35.779.111,00		45.742.196,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	53.778.711,00		85.536.310,00
235	-- Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	1.809.344,00		5.673.988,00
236	-- Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	1.809.344,00		5.673.988,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	11.013.687,00		40.763.620,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	40.955.332,00		39.097.563,00
243	-- Останати финансиски расходи	348,00		1.139,00
247	-- Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245)-(201+223+244)	19.540.675,00		644.974.458,00
251	-- Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	19.540.675,00		644.974.458,00
252	-- Данок на добивка	522.831,00		5.348,00
256	-- НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	20.063.506,00		644.979.806,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	31,00		36,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00		12,00
259	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОД	-20.063.506,00		-644.979.806,00
262	-- Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	20.063.506,00		644.979.806,00
270	-- Загуба за годината	20.063.506,00		644.979.806,00
291	-- Вкупна сеопфатна загуба за годината (270+287) или (270-286) или (287-269)	20.063.506,00		644.979.806,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
605	-- Сегашна вредност на софтвер со лиценца (< или = АОП 004 од БС)	760.713,00			3.658.814,00
626	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси дадени на нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни	965.462.326,00			1.203.760.878,00

	препријатија во земјата (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+ АОП 046+ АОП 047+АОП 048 ОД БС)			
631	-- Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од други трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или =АОП 065 од БС)	338.530.000,00		338.551.352,00
635	-- Обврски по основ на набавка на стоки и услуги и аванси (краткорочни трговски кредити) примени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата(< или =АОП 096+АОП 097+ АОП 098+АОП 108 ОД БС)	2.255.222.749,00		3.463.360.919,00
643	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)	3.769.734.392,00		6.176.594.293,00
644	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или = АОП 202 од БУ)	1.122.505.501,00		1.114.316.525,00
655	-- Наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврски (< или = АОП 203 од БУ)	6.453.735,00		
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	143.808,00		349.739,00
674	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	74.740,00		105.752,00
675	-- Вода (< или = АОП 208 од БУ)	28.410,00		23.236,00
676	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	704.060,00		632.918,00
677	-- Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	195.392,00		221.952,00
679	-- Отпис на ситен инвентар, амбалажа и автогуми (во производство) (< или = АОП 208 од БУ)	58.121,00		243.448,00
682	-- ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	1.302.584,00		1.220.018,00
686	-- Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	4.530.263,00		4.405.876,00
695	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	608.465,00		456.224,00
699	-- Дневници за службени патувања (< или = АОП 217 од БУ)	91.031,00		16.166,00
709	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	814.854,00		464.366,00
711	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	8.135.025,00		6.089.072,00
714	-- Членарини на здруженијата во земјата и странство (< или = АОП 212 од БУ)	1.116.197,00		500.261,00
717	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	33.021.611,00		70.324.291,00
722	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	31,00		36,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2288	- 35.14 - Трговија на електрична енергија	4.941.663.582,00			

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

АЖУРИРАЈ ПОТПИШИ ПЕЧАТИ ЛИСТА НА ГОДИШНИ СМЕТКИ